

ВЯРА, НАУКА, АВТОРИТЕТ

(Есе)

Запитах се какво ще представляват науката и авторитета без вяра? Дали днес е въпрос на авторитет да вярваш, дали това да бъдеш свой или нечий авторитет означава да си повярваш, а може би е научен профил на вярващ човек?

Вярата е цяла наука, проповядвана в човешката инволюция и еволюция от незначителни времена. Наричам вярата психическа сила. Затова смятам, че животът е невъзможен без нея и всеки човек, независимо от това дали е учен или авторитет, следва да я поддържа и употребява в достатъчно количество, за да бъде това, което е. В своите идеи Хенри Форд също изтъква правотата на вярата, твърдейки, че ако вярваш или не вярваш, че нещо е така, и в двата случая винаги се оказваш прав.

В един по-дълбок размисъл думите *вяра, наука и авторитет* създават в мен своеобразен мисловен тригон. Този тригон може да бъде ритуална инициация в насочването на психическа енергия към специфична нагласа, движение, символика. Която и да е от гореизброените три думи несъмнено пробуждат всеотчетливо въображението ми. Там те оживяват като танц, в който водещите стъпки безапелационно изпълнява вярата. Нейното присъствие изгражда хореографията на другите две думи. От тази гледна точка взетият на прицел от мен тригон може да оживее като едно танцово трио, изпълнено на сцената в живота на *вярващия*, на *учения* или на нечий *авторитет*.

Така например в танцовата партия на Вярата стъпките на *вярващия* ще са познати, по-обща и плътни, убедителни. Съответно танцовите му движения са пластични, целенасочени и миротворни. Изпълнени са с разумна енергийна сила, разпределена хармонично в тялото, и проявена в пространствения обем на триото. Колкото по-голям обем обхваща и по-наситена е амплитудата на движенията му, толкова по-силна ще бъде присъствието на вярата в този изпълнител. Той е съпричастен към цялото. Същевременно може да бъде и да изпълни всичко именно поради вярата му в това.

При Науката танцовата партия на *учения* е изградена върху стъпките на *вярващия*. Това би следвало да е вярно, защото всеки учен тръгва към обекта на своето проучване само когато е допуснал да повярва в него. Той има искра в движенията си, експериментира и опитва импровизационно в пространството, правейки свободни вариации върху основните движения на вярата. Затова

телодвижението на *учения* би следвало да се определи от областта, в която работи или по-точно казано – в областта, в която вярва. Например ако е математик движенията му ще са по-точни и изчислени спрямо мястото на стъпване в пространството. Ако е астрофизик, то в стъпките му ще личи един космически порядък и експанзия и т.н. *Ученият* има нелеката задача да убеди себе си и публиката в танцовите си стъпки. Те трябва да се синхронизират в тригона.

В ролята на Авторитета има подчертан солов елемент. *Авторитетния* изпълнител до толкова е повярвал в движенията си, че повлиява и на цялата или голяма част от публиката да му повярва. За разлика от *вярващия*, тук цялото става съпричастно с него, но *авторитетът* не е задължително да е съпричастен с цялото. Той вече притежава свои отличителни движения, с които предава посланието на танцовото произведение. Съответно публиката ги разпознава и следва (с мисъл, с усещане или с действие). Разбира се, без да е усвоил базовите движения на вярата и да е убедил себе си в научните си истини, той не може да изпълнява ролята на авторитет.

Така поставено на сцената на живота предложеното танцово трио представлява просто хореография на един стремеж на човека. До колко този стремеж ще бъде осветен на сцената на живота зависи може би особено от вида светлина, която ще се използва – прожектори в зала, утринни слънчеви лъчи, светъл ум и др. Смятам, че най-светло и осезаемо е усещането, когато коментираните думи се одухотворят от преживяванията и опитностите на самия човек. От теб, от мен – вярващия или авторитарния атеист, изобщо от този, който избира насоките на вярата към една или друга стъпка в живота. Затова като хореограф на своя живот и изследвания бих препоръчала светлината на вярата.

Вярата в този случай следва да е и най-старият и опитен „танцьор „ от тримата. С нейните стъпки се върви във всички посоки и диагонали на този тригон. Ако говорим за тях като понятия изследователи и учени от различни векове отдавна са установили, че за да съществува каквото и да е тленно, мисловно и друго е съществуването и поддържането на вяра. Както твърди известният американски интелектуалец и социолог Едуард Шилс вяра може да съществува спокойно без ритуалите, но ритуалите без вяра са немислими. В последните 30 години микробиологът Брус Липтън доказва със своите микробиологични и невробиологични изследвания, че убежденията, които са основата на вярата, са в основата на начина на живот, на болестите и здравето ни. Следователно без нея не би следвало да има нито наука, нито авторитет.

Казаното не е само част от една научно-историческа вероизповедална хроника на нещата. В гореобразуваното трио и изобщо във всеки ъгъл на коментирания тригон присъства верния ритъм на вярата. Затова не е уместно да приемаме вярата, а и науката и авторитетите едностранчиво. Колко танцови и други стъпки в различни посоки могат да е изведат от тях. Колко мисловни и научни планове могат да се разработят. Все пак да не забравяме водещата това трио - Вярата. Не като религиозна догма или съвременен анж към съответно постижение, а като живата психическа субстанция, която е градивен елемент в танца на живота. Това прозирам и аз както в науката, така и в авторитетите – тяхната вяра. До колко Вие ще ми повярвате, че е така не знам, но да се усъзнате в силата този мисловен тригон не вярвам. Защото ние всички, като хора, като малък космос, като лаици, учени или авторитети, сме такива, каквито сме, именно защото си вярваме.

Автор: Илиана Георгиева Петрова Саласар